



| Teaching Guide | | | |
|--------------------------|---|--------|------------------------------|
| Identifying Data | | | 2018/19 |
| Subject (*) | Complements of Formation for the education of the Sciences 2 | Code | 652601112 |
| Study programme | 1 Mestrado Universitario de Profesorado de Educación Secundaria: Ciencias Experimentais | | |
| Descriptors | | | |
| Cycle | Period | Year | Type |
| Official Master's Degree | Yearly | First | Obligatory |
| Language | Spanish | | |
| Teaching method | Face-to-face | | |
| Prerequisites | | | |
| Department | Enxeñaría Naval e IndustrialFísica e Ciencias da Terra | | |
| Coordinador | Miguelz Pose, Fernanda | E-mail | fernanda.miguelz.pose@udc.es |
| Lecturers | Miguelz Pose, Fernanda | E-mail | fernanda.miguelz.pose@udc.es |
| Web | | | |
| General description | | | |

| Study programme competences | |
|-----------------------------|--|
| Code | Study programme competences |
| A16 | (CE-E2)Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos. |
| A18 | (CE-E4)Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares |
| C1 | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. |
| C4 | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. |
| C6 | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse. |
| C7 | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. |
| C8 | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. |

| Learning outcomes | | | |
|--|--|------|-----------------------------|
| Learning outcomes | | | Study programme competences |
| Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización. | | AJ16 | |
| Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos. | | AJ16 | |
| Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares. | | AJ18 | |
| Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. | | | CC1 |
| Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. | | | CC4 |
| Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse. | | | CC6 |
| Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. | | | CC7 |
| Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. | | | CC8 |

| Contents | |
|----------|-----------|
| Topic | Sub-topic |



| | |
|--|--|
| Análisis de los bloques temáticos del currículum de ciencias de la Naturaleza | Interrelaciones. |
| Los contenidos de las ciencias experimentales en la educación secundaria | El BOE: los distintos niveles educativos |
| Adquisición y/o revisión de conceptos fundamentales y experimentales del área de ciencias de la naturaleza | Biología: Biomoléculas y metabolismo. La célula. Niveles de organización. Evolución Física: Mecánica, termodinámica, electricidad y magnetismo. Geología: tectónica de placas, procesos internos, procesos externos y riesgos geológicos. Química: materia, enlace químico y fuerzas intermoleculares, reacciones acido-base y redox. |
| Contexto y situaciones de actualidad científica como recurso educativo | El agua. La energía. El cambio climático . La evolución. |

| Planning | | | | |
|--------------------------------|---------------------------|----------------------|-------------------------------|-------------|
| Methodologies / tests | Competencies | Ordinary class hours | Student?s personal work hours | Total hours |
| Guest lecture / keynote speech | A16 A18 C1 C4 C6 C7 C8 | 18 | 45 | 63 |
| Document analysis | A16 A18 C1 C6 C7 C8 | 5 | 20 | 25 |
| Objective test | A16 A18 C1 C4 C6 C7 C8 | 2 | 2 | 4 |
| Collaborative learning | A16 A18 C1 C4 C6 | 10 | 22 | 32 |
| Personalized attention | | 1 | 0 | 1 |

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

| Methodologies | |
|--------------------------------|--|
| Methodologies | Description |
| Guest lecture / keynote speech | Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a sua aprendizaxe |
| Document analysis | Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico. |
| Objective test | Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respuestas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliação diagnóstica, formativa como sumativa. |
| Collaborative learning | Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa convxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo. |

| Personalized attention | |
|------------------------|--|
| Methodologies | Description |
| Collaborative learning | El trabajo del alumno en cada una de las metodologías propuestas será atendido por el profesor de forma individual y personalizada |
| Document analysis | |



| Assessment | | | | |
|-------------------|---------------------------|--|---------------|----|
| Methodologies | Competencies | Description | Qualification | |
| Objective test | A16 A18 C1 C4 C6 C7 C8 | <p>Examen final sobre os contidos da materia</p> <p>Valorarase:</p> <p>Coñecer a historia e os desenvolvimentos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.</p> <p>Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares.</p> <p>Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.</p> <p>Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.</p> | | 60 |
| Document analysis | A16 A18 C1 C6 C7 C8 | <p>Elaboración dun traballo sobre contidos e metodoloxías aplicadas o ámbito científico</p> <p>Valorarase :</p> <p>Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.</p> <p>Coñecer a historia e os desenvolvimentos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.</p> <p>Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares.</p> <p>Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.</p> <p>Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacóns (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.</p> <p>Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.</p> <p>Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.</p> <p>Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacóns (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.</p> <p>Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.</p> <p>Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida</p> | | 40 |

Assessment comments



La asistencia a las sesiones presenciales es obligatoria.

En

la primera oportunidad la calificación final será la media ponderada de las notas de los trabajos y de la prueba objetiva. Si el alumno no alcanza el 80% de asistencia no se evaluará el trabajo realizado a lo largo del curso y la calificación será de no presentado.

El

alumnado que en la primera oportunidad haya obtenido una nota inferior a 5 deberá repetir la prueba objetiva en la segunda. Si no alcanzó el porcentaje de asistencia exigido deberá realizar un examen práctico. La calificación final será la media ponderada de las notas obtenidas.

Na primeira oportunidade

- Avaliaranse as actividades e traballos realizados durante o curso e proba escrita. A Cualificación será a media ponderada das notas obtidas en cada parte, debendo obter en cada unha delas un aprobado (5 sobre 10).
- É requisito imprescindible unha asistencia mínima do 80% de asistencia ás sesións presenciais. No caso de non alcanzarse dito porcentaxe as actividades/traballos non serán avaliados e a cualificación será de non presentado.

Na segunda oportunidade

- O alumnado que asistiu a lo menos ó 80% das sesiones deberá repetir as partes nón superadas (actividades/traballos e/ou proba escrita).
- Os estudiantes que non alcanzaran o porcentaxe de asistencia esixida ás sesións presenciais deberán presentar, individualmente, todas as actividades/traballos propostos ó longo do curso-
- En calquera caso casos, a cualificación será a media ponderada das notas obtidas en cada parte, debendo obter en cada unha delas un aprobado (5 sobre 10).

Os estudiantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia:

- Deberán poñelo en coñecemento do profesor a primeira semana de clase
- Na primeira oportunidad, ademáis da proba escrita, terán que realizar, individualmente, todas as actividades/traballos propostos ó longo do curso e entregálos nas datas que estableza o profesorado. A cualificación final será a media ponderada das notas das actividades e traballos realizados durante o curso e da nota da proba escrita, debendo obter en cada unha das partes un aprobado (5 sobre 10).
- Na segunda oportunidad, deberán repetir ás partes nón superadas (actividades/traballos e/ou proba escrita).

Sources of information



| | |
|---------------|--|
| Basic | <p>DOGA Nº 136 de viernes 13 de xullo de 2007 y 23 de xuño de 2008:http://www.xunta.es/Dog/Dog2007.nsf/FichaSeccion/25E8E?OpenDocument http://www.xunta.es/Dog/Dog2008.nsf/FichaContenido/29EFE?OpenDocument</p> <p>Obras de interés para Geología: Gutiérrez Elorza, M. (2008). Geomorfología. Ed. Pearson-Prentice Hall. Madrid, 898 pp. Anguita-Virella, F. & Moreno-Serrano, F. (1991) Procesos Geológicos Internos. Editorial Rueda, Madrid, 232 pp. Anguita-Virella, F. (2002) Biografía de la Tierra. Editorial Aguilar, Madrid, 350 pp. Enlaces de interés para Geología:</p> <p>http://www.ucm.es/info/dicex/programas/las-rocas/cicloderochas/CiclorocasCUARTO.swf</p> <p>http://www.windows.ucar.edu/tour/link=/earth/geology/rocks_intro.sp.html&br=gra&edu=elem</p> <p>http://www.isftic.mepsyd.es/w3/eos/MaterialesEducativos/mem2000/tectonica/index_1.htm http://www.palaeos.com/</p> <p>http://tolweb.org/tree/ http://alerce.pntic.mec.es/~mnavar6/index.htm</p> <p>http://www.isftic.mepsyd.es/w3/eos/MaterialesEducativos/mem/claves_evolucion/claves.htm</p> <p>http://www.uned.es/cristamine/inicio.htm http://www.isftic.mepsyd.es/jovenes/biologia_y_geologia/</p> <p>http://www.isftic.mepsyd.es/jovenes/ciencias_naturales/ http://recursos.cnice.mec.es/biosfera/profesor/index.htm</p> <p>http://www.juntadeandalucia.es/averroes/~41009858/departamentos/ciencias.htm Obras de interés para Biología: Curtis, H.; Barnes, S.; Schnek, A. y Flores, G. (2006). Invitación a la Biología. Editorial Médica Panamericana. Audesirk, T.; Audesirk, G. y Byers, B. E. (2008). Biología. La vida en la Tierra. Ed. Prentice-Hall . 8.a ed., Anguita-Virella, F. (2002) Biografía de la Tierra. Editorial Aguilar, Madrid, 350 pp. Enlaces de interés en Biología:</p> <p>http://www.biologia.arizona.edu/DEFAULT.HTML http://www.maph49.galeon.com/entrada.html</p> <p>http://www.encuentros.uma.es/ http://www.faunaiberica.org/ http://www.areaciencias.com/</p> <p>http://alerce.pntic.mec.es/~mnavar6/index.htm http://www.isftic.mepsyd.es/jovenes/ciencias_naturales/</p> <p>http://www.isftic.mepsyd.es/jovenes/biologia_y_geologia/</p> <p>http://www.isftic.mepsyd.es/w3/eos/MaterialesEducativos/mem2001/biologia/index.html</p> <p>http://web.educastur.princast.es/proyectos/biogeo_ov/index.htm</p> |
| Complementary | <p><u>http://teachers.web.cern.ch</u> <u>www.igp.gob.pe/mag.htm</u> <u>www.contenidos.com/fisica</u></p> <p><u>www.cec.uchile.cl/cutreras/apuntes/nuevo.html</u> WWW.CTV.ES <u>www.sc.ehu.es</u></p> <p><u>www.educared.net</u> <u>www.cofis.es</u> <u>www.rsef.es</u> <u>www.omega.ilce.edu</u></p> <p><u>www.geocities.com</u> <u>www.educar.sc.usp.br/ciencias/fisica/fisicaespanhol</u></p> <p><u>http://www.sc.ehu.es/sbweb/fisica</u> <u>http://home.cvc.org/science/kepler.htm</u></p> <p><u>http://http://sasx01.sc.ehu.es/sbweb/fisica/electromagnet/induccion/variable/variable.htm#actividades</u></p> <p><u>http://www.educared.net/aprende/softwareeducativo/index.htm</u></p> <p><u>http://http://microcosm.web.cern.ch/microcosm/engl/prevesp.html</u></p> <p><u>http://http://webcast.cern.ch/proyектs/weblecturearchive/index.html</u> www.idae.es</p> <p><u>http://http://www.sc.ehu.es/sbweb/fisica/default.htm </p> <p>/>http://http://www.sc.ehu.es/sbweb/fisica/estadistica/gasideal/gasideal.html </p> <p>/>http://http://lectura.ilce.edu.mx:3000/sites/ciencia/volumen1/ciencia2/36/htm/ysin.html</u><u>http://teachers.web.cern.ch</u></p> <p>www.igp.gob.pe/mag.htm www.contenidos.com/fisica www.cec.uchile.cl/cutreras/apuntes/nuevo.html WWW.CTV.ES</p> <p>www.sc.ehu.es www.educared.net www.cofis.es www.rsef.es www.omega.ilce.edu www.geocities.com</p> <p>www.educar.sc.usp.br/ciencias/fisica/fisicaespanhol http://www.sc.ehu.es/sbweb/fisica</p> <p>http://home.cvc.org/science/kepler.htm</p> <p>http://http://sasx01.sc.ehu.es/sbweb/fisica/electromagnet/induccion/variable/variable.htm#actividades</p> <p>http://www.educared.net/aprende/softwareeducativo/index.htm http://http://microcosm.web.cern.ch/microcosm/engl/prevesp.html</p> <p>http://http://webcast.cern.ch/proyектs/weblecturearchive/index.html www.idae.es</p> <p>http://http://www.sc.ehu.es/sbweb/fisica/default.htmhttp://http://www.sc.ehu.es/sbweb/fisica/estadistica/gasideal/gasideal.htmlhttp://http://lectura.ilce.edu.mx:3000/sites/ciencia/volumen1/ciencia2/36/htm/ysin.html</p> |

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before



| |
|--|
| Subjects that are recommended to be taken simultaneously |
| Subjects that continue the syllabus |
| Other comments |

Se recomienda los envíos de los trabajos telemáticamente y si no es posible, no utilizar plásticos, elegir la impresión a doble cara, emplear papel reciclado y evitar imprimir borradores. Se debe hacer un uso sostenible de los recursos y la prevención de impactos negativos sobre el medio natural.

Se

debe tener en cuenta la importancia de los principios éticos relacionados con los valores de la sostenibilidad en los comportamientos personales y profesionales

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.